

Burhanettin KOCAMAZ
Mersin Milletvekili

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın, Ticaret Bakanı Sayın Ömer BOLAT tarafından Anayasa'nın 98'inci ve Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 96'ncı maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Burhanettin KOCAMAZ
Mersin Milletvekili

Türkiye'de restoran, kafe, market, butik işletme, turizm işletmesi, galerici ve emlakçı başta olmak üzere binlerce küçük ve orta ölçekli esnaf, müşterilerine ulaşabilmek ve satışlarını sürdürebilmek amacıyla dijital sipariş ve pazar yeri platformlarına üye olmaktadır.

Ancak son dönemde bu platformlar üzerinden faaliyet gösteren esnafın en önemli sorunlarından biri, yüksek komisyon ve ek hizmet bedelleridir. İşletmeler yalnızca satış üzerinden alınan komisyonlarla değil, üyelik ücretleri, kurye bedelleri, kampanya katkı payları, reklam ve promosyon ücretleri gibi çok sayıda kalemlle karşı karşıya kalmaktadır. Bu durum özellikle kâr marjı düşük olan küçük esnafın elde ettiği gelirin önemli bir bölümünün platformlara aktarılmasına neden olmaktadır.

Dijitalleşmenin ve e-ticaretin esnaf açısından bir fırsat olması gerekirken, yüksek komisyon ve ek ücretler nedeniyle esnafın satıştan elde ettiği gelirin önemli bölümünü platformlara bırakmak zorunda kalması kabul edilebilir değildir. Özellikle küçük işletmeler açısından platformların pazardaki güçlü konumu, esnafın alternatif kanallar oluşturmasını zorlaştırabilmekte ve pazarlık gücünü azaltabilmektedir.

Devletin görevi yalnızca dijital ticaretin büyümesini sağlamak değil, aynı zamanda bu alanda faaliyet gösteren küçük esnafın adil ve sürdürülebilir koşullarda ticaret yapmasını güvence altına almaktır. Bu nedenle dijital sipariş ve pazar yeri platformlarının uyguladığı komisyon oranları ile ek ücretlerin denetlenmesi, şeffaf hale getirilmesi ve esnafın korunmasına yönelik düzenlemelerin yapılması gerekmektedir.

Bu bilgiler ışığında;

1. Türkiye’de restoran, kafe, market, butik işletme, turizm işletmesi, galerici ve emlakçı gibi esnaf ve işletmelerin dijital sipariş ve pazar yeri platformlarına ödediği ortalama komisyon oranları sektör ve platform bazında ne kadardır?
2. Son beş yılda dijital sipariş ve pazar yeri platformlarının esnaftan aldığı komisyon, üyelik, kurye, reklam, promosyon ve kampanya katkı paylarının toplam ekonomik büyüklüğü ne kadardır?
3. Bakanlığınız tarafından söz konusu platformların esnaftan aldığı komisyon ve diğer hizmet bedellerine ilişkin herhangi bir denetim veya inceleme yapılmakta mıdır? Yapılıyorsa son beş yılda kaç işletme ve kaç platform incelenmiş, hangi sonuçlara ulaşılmıştır?
4. Dijital platformların esnaftan aldığı komisyon oranlarının makul ve sürdürülebilir bir seviyeye çekilmesi konusunda Bakanlığınızın herhangi bir çalışması bulunmakta mıdır?